

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De remedijs co[n]tra vana[m] gl[or]ia[m] Sermo XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

assimilat cepe int̄ latenti. Sic em̄ cepta yl̄cez
pe m̄ta habet corticū inuolucra: z vno tegmī
ne sublatō moꝝ aliud reperiſ in p̄mpco. ſic vaſ
na gl̄ia p̄ om̄ia Si em̄ in vno ope bono fuerit
repulſa moꝝ alia aggredit via. Si c̄ pulcre oñ
dī Lassian⁹ z. de inſtru. monach. dices Con
tra ecnodoxie ſp̄m ſubtile z m̄tiforme nobis
certamē ē. q̄ tanto pñciosor eſt ad conſuſtus
q̄to obſcurior ad cauendū. q̄ cū p̄o elatiōe
corpali pulſauerit mente. z fuerte r̄ſpuitonis
ſcuto repulſus. rursus priori habitu/ pſonaq̄
mutato. ſub ſtutū ſpecie vitorē pugillare p̄e
rat. ex oī p̄e occurrē: z in habitu/in forma. in i
eſtu. in voce. in ope. in lectrōe. in iuſticia. i vñ
gl̄ijs. in ieiunijs. in orōne. in taciturnitate. in
obediēcia. in humilitate. conaſ. Nam cui ſub
ſpecie ſuccincte vſtiſ ac nitide. cenodoxia nō
potuit gn̄are. pro ſqualida z inculta conaſ in
terre. q̄ ſcie z locutioniſ ornatiū nequirit ex
rollere. gratitatem taciturnitatis elidit. ſi ieiun
ne gloria vanitatis pulſat. ſi illud corēnende
glorie cauila obcecerit/ eodē vicio elatiōis ob
tundit. ne vane glorie obragione maculeſ. oīo
nes prolixius ſub frātrum vitat celebrare con
ſpectu. z q̄ ea lacenter exercet acuſeos non
effugiet vanitatis. Et ſequit. Seniores natu
ram buiſ morbi in modum cepe pulcre de
ſcribit. que vno decorata regmin et alio rur
ſus inuenientur indua. rotieſ ſq̄ reperiunt obre
era quotiens fuerit expoliata. Hec ibi. Parce
igitur quomodo ap̄tissime vana gloria aſſimi
latur cepe int̄ latenti. Hec de ſimilitudinib
us vaniglorij ſuere vane glorie. Si ergoſi. pro
quia: ranta eſt malitia vane glorie. et cancum
timenda in omni ope bono et malo. neceſſe ba
bemis implorare diuinū auxiliū ut opera no
ſtra cum canca discretione facimus ut nō hic
gloriam mundi ſed eternam per ea capiamus
Amen

	Habitu	Lastitate
	Forma	Serio
	Incessu	Risu
	Voce	Patiētia
	Opere	Correccione
Vana gl̄ia	Lectione	Consilio
Evitanda in	Justicia	Eleemosyna
	Vigilijs	Pauper̄ peccatione
	Ieiunjs	Missa celebratioē
	Orōne	Miferor̄ cōpaciōe
	Taciturnitatem	Fidei defēſiōe z.
	Humilitate	Obedientia

Ecce ſi de oībus illis: z m̄tis alijs que enu
merari pñt. z bona intentione fieri poſſint. eſt
vana gloria timenda et vitanda. quid tunc di
cendum eſt de malis muleis z peccatis: etiam
bořendis. de quibus quidam exceſci vanam
gloriam querunt. quis hec dinumerare poter
it. niſi omnia quibus homo deum offendereſ
in mediū. pducere poſſet z.

Teremedijs cōtra vanā gl̄ia
Sermo XII.

On efficiamur in

Nanis glorie cupidi. ad Gal. v. In pre
cedenteibꝫ sermonibꝫ plura audiuſ
ſtis devana gloria. q̄nta ſit ei⁹ malicia. q̄ntum
timenda in bonis z malis opibꝫ. quibꝫ rebus
cōpabilis ad dēcendādū ca. z ſic de alijs p̄p̄er
q̄ iteꝫ apl̄s in h̄bis thematis horat nos om̄is
ne queram⁹ gl̄iam boīm in operibꝫ noſtris di
cēs. Nō efficiamur inanis glorie cupidi. Eſt
ce quāuis apl̄s fuit sanctissimus. in tertium
celum raptus. videndo arcana dei que nō licet
homini loqui. tamen adhuc timore vano gl̄ie
noluit ſe eximere in autoritate thematis. ſi po
rius iſcludere dices. Nō efficiamur z. q.d. Nō
ſolū vobis ſi mihi hoc dico. q̄r oībꝫ timeda eſt
vana gl̄ia/z cauf ſacie in ſimoniſ p̄cedētibꝫ
Jō expedit aliqd dicerē de remedijz cōtra vanā
gl̄ia. Pro grā Ave maria. Nō efficiamur i
anis gl̄ie cupidi. vbi ſupra.

Lirca hec h̄ba thematis eſt noſtādū q̄neo affe
cru dixerit ea apl̄s ad vitandū vanā gl̄ia. cū ſe
ip̄z n̄ excludit. nō eī dixit. Nō efficiamini ſi nō
efficiamur inanis gl̄ie cupidi. Et p̄ tāco magi
necessariū ē querere remedia cōtra peſtem vane
glorie. Quāuis autem ſupra ſermone. v. E
f. per rōtū. plura dixerim remedia contra ſup
biā. que z nunc eſſent expedientia ad vitandū
vanam gloriā. tam en ut maiori conatu mo
ueamur ad detestacionem ſuperbie et prime
 eius filie. videlicet vane glorie volo predictis
in ſermone preſenti aliqua addere.

Est ergo principaliter horandum q̄ plura
ſunt remedia quantum ad preſēs cōtra vanā
gloriā: per que tentatus ad ſuperbiā poter
it ſibi p̄ſi ſuccurrere ad vitādū eā. imo per qđ
libet eoz: ut inſra

Exempla rex naturaliū z ar tificialium
Figure veteris testamenti
Scripture no. ce. christi doz mini
Lōſideratio defecutiū p̄p̄oz
Lōſideratio infernaliū ro mentorum
Lōcemplatio c̄noꝫ ſimioꝫ
Deceſtatio z abomiatio: vā nā gl̄iam q̄rentium
Defraudatio et ſberactio dō debitorum
Applicatio opeꝫ deo regi ſu perhorum

Primiſ remediū contra vanam gl̄iam ē cō
fideratio rex naturaliū z artificialiū. De nālibo p̄z
Nā gallina pauporis abſcondit oua ſua: ne pa
uo ſupuenies frangat ea. ut de Brist. vii. d̄ aīa
libo. Sichō bōa oga ſua q̄ſi ab eo cubata d̄ ab

De Vana gloria

Coderent a diabolo p ostecatione corrumpant
 inani glia. Un psp in li de vita repletiva.
 Lu oia vicia supauerit ho remane pculu ne
 mens boni scia port in se qm in dno glctur.
 Aliud exapl naturale de gallina. q p suu
 possum mltu clamat. z sic statim ouum amic
 tit. Sic qui per vanam gliam bona sua diffas.
 Exapl mat ecne vite premium perdit. eo q iam ab
 de galli humana laude remunerat existit: fm illud
 na Mat. vi. Amen dico vobis receperut mercez
 dem suu. Tertiu exemplu est artificiale sue
 per arcem in regumento candeardetis. Nā
 qui vult lumen naturale secum deferre. z fm
 ipm in tenebris se dirigere solec illud in mani
 bus vla re abscondere nra a vento extinguit
 turca illud Job. xxvij. Manib suis abscon
 die lucem te. Sic reuera boni z luminos. de q
 bus dñs ait Matt. v. Vos estis lux mundi. q
 vento vane glie agitant opa sua absconde
 ne lumen sue pfectiois flatib vanitas exting
 uat. Et hoc e qd dñ Esa. xxxii. Erat vir sic q abs
 condit se a vento z celat se a repestate. a vento
 s. vane glorie; ve exponit Hugo in postilla su
 p Esa. z ait Haymo. Qui in conuersatio sua
 nouelli sūr. bona opa sua ab alior asperibus
 abscondit. ne forte radicem cordis quā pfund
 itas terre nō fortiter ligauit ventus elationis
 eradicet. Hec ibi. Et vult dicere q sic nouell
 arbor nōdū bñ radicata: ab impulsu venti abs
 condit. z palis fulcit ne a vero eradicet. sic bona
 opa a nophitis se abscondenda necorupunt z
 euellant glia vana re. Secundū remediu ptra
 vanā glia ē testimoni figura pccc. Nā Erod.
 h. legit. q maf moysi videns puer elegare. abs
 condit cu rrib mensib. z si nō abscondit cum
 alijs infantib perisset z sumersus fuisse. Sic
 qm gñs gñs elegat a magnas. nisi eas p bñis
 Exapl licet abscondat pdit. Un in vita patru dicit
 q sic thesaur manifest cito minuit. ita p qli
 ber depit publicara. Itē Ero. iij. alia figura ad
 idē ondit. Ubi dñ q man moysi erat leprosa. z
 cu fuisse misa in sinu facia est sana. qz opus
 ad asperci hoim p vanā gliam effici qsi lepro
 sū. sed cu p humiliare in sinu erabat. z a fauor
 re humana laudis abscondit. utri pstine redonat
 Un Senn. epa. vi. Magna pars sanatio est
 horatores infante reliqste. Tertia figura
 habet. iij. Reg. xi. legit em q arthalia mater
 ochosie regis omē semer regis de domo dauid
 iterfecit. videt filii suu mortuū: vt ipa regna
 ter. Josaba autem filia regis ioram Joas filiu
 regis ochosie a facie eius abscondit. qui postea
 ret israel facrus fuit. z qd fuit iustus in conspe
 ctu dñi fecit. Quarta figura habet. ii. Mat.
 chab. i. Sacerdotes dei cultores accepunt de al
 tari ignis abscondit. z postea nepotes aqua
 crassam ibidē inuenerunt. cu q sacrificia aspersa
 igne magno accenso icederunt. In signū q qn
 ignis z ples gñs ab humana laude p humiliatē
 abscondit. q aq spissiti inde gnst tuncis so

boles tāqz isrl rex zseruat. Tertiū remediu
 habet testimonio scripturar p no. te. Nā ebis
 dñs mḡritatis sumus. docet elyam osones
 z ieiunia ab asperci abstrahere z abscondere.
 ne pdan mortu inanis glie. Un Mat. v. Ecce
 dite ne iusticiā viam faciat coram hoib ut vi
 deami ab eis. alioqz mercedē nō habebit. Et
 postea subiugat spealr de elyna di. Lu facit elec
 mosynā noli tuba canere an re: sic faciū hypo
 crite in vicis z synagogi ut bonozificent ab bo
 minib. Amē dico vobis receperū mercedē su
 am. Et seqz. Sit elyna tua abscondita z p tu
 q videat i abscondito reddet tibi. c. vi. de dñ oioz
 ne. Lu oratiz nolite esse sic hypocrite q orant
 synagogi z angul plateaz ut videant ab hoib
 Amē dico vobis receperū mercedē suā. tu autē
 cu oratiz intra i cubiculū. z clauso ostio ora
 patrē tuū. z pater tuū q videat i abscondito red
 det tibi. Ecce ca. idē dñ de ieiunio. Et ibi Mat.
 xiiij i omel. dñ. Nō deo sed hominib ieiunat
 q in ostensiōe sui ieiunij gliam reqrite hūanam
 Occultādā igū sūt bona opa si ho ab inani gloz
 Bōaop
 ria vule z seruare illa. Un sic q thesaurz habet. sūt occul
 tūdē vel i via porcādō occultat. vel i terra absz tanda
 condēdo celant. ne p raptores z latrones tūdē
 amittat. fm qd saluator ondit Mat. xiiij. Ubi Exapl
 regnū celoz thesaurz agro absconditō copat.
 Sup qd Greg. i omel. Inuenit thesaurz abs
 condit ut fuet. q studiu celesti desiderij a ma
 lignis spiritu custodire no sufficie. q b ab hu
 manis laudib no abscondit. In pnti etenī vita
 qsi i via sum q ad patriā pgim. Maligni at
 spis qsi lacrūculi obsidē. dēpārāt q dēlērat
 q thesaurz publice i via portat. Hō igū dñ in
 tra se bona sua claudere. si a rapina demonis
 cupit secur eē. Sz beu mlti nō sic se abscondit
 sed si q bona in eis sūt oib exponit. nō se a co
 spectib hoim absentat. nō qrtū p humiliatē lati
 care. Sz p iactanciā z vanitatē asperci hoib se
 pntare. z pleriqz dñ qd i eis nō ē iactare. vt
 vule Prosp. li. iij. dñ vita reempliaria: dicens.
 Moib excellētianis ianis ianari. se d opib qd si
 bi pscz nō sūt turpis iactat. z ab oib se pdicari
 affectat. salutatiōib occurrit gaudēt. adul
 torib suis favet. credere d se sublimia volumi
 Hec ibi. Sz d. qd bona opa occultare videb
 esse q sūt saluator. Mat. v. Sic luceat lux
 via corā hoib ut videat opa via bona re. Bd
 h̄ndet Bre. i omel. xi. p. b qd agim. nibil lau
 dis erit qram. qz sic fit op i publico qten
 mētio maneat i occulto. ut z d bono ope p̄tis
 mis pbeam. exm. z tm q iencoz q soli dō pla
 cere qrim. p̄ opem. secretū. Sz nunqz boni
 op i publico p̄tmitredū. p̄ vaneglie pici
 li. diecdū q n. Un abbas p̄stor i vita p̄ga. ait.
 Nō est inqz p̄tmitredū bonū op. p̄ vanam
 gliam q coincidat illd. Et dat exapl de duoto Exapl
 agricol. qz vn. sic semiauerat pauca gna z sor
 dida collegit. Aliz nibil semiauerat z nibil col
 legerat. facta fame qz euader. certe p̄m. ssc ckt

benib[us] opante p[re]ter vitatio[n]e vane glie, et de
opance: vana glia comitato. ¶ Quartu[m] reme-
diu[m] vana gliam e[st] p[re]sidatio b[ea]titudi[n]i p[ro]p[ter]o.
Si enim eq[ue]tates p[er] mōres q[uod] num[er]o veni[unt] flat,
de eq[ue]tate ne veni[unt] eis noceat. si cu[m] q[uod]s
laudib[us] h[ab]uani s[an]cti eq[ue]tate i[st]a alium feri. Et q[uod] emi
no[n] dignitas et honor ep[iscop]al accipit. ait H[ab]ec. xxx
i. mo. Salom[on] arrestare q[uod] ait. Vidi fuos in
eq[ue]tate p[ri]ncipes ambulantes q[uod] fuos sup[er] terraz
Eccl. x. Si rui i[st]e cu[m] p[ri]ceps p[er]n[ici]te vite di-
gnitatis efferuntur. p[ri]ncipes aut[em] ambulantes q[uod] s[an]cti
ui. s[an]cti boni trutib[us] pleni[er]e ab alijs despecti et
tribulati. nō q[uod] fac p[er]petuū fuo[rum] e[st] p[er]petuū. q[ua]ntu[m]q[ue] h[ab]
poterit sic. Si g[ra]m[mat]iq[ue] laudib[us] h[ab]uani q[uod] i[st]i e[st] sedēs
terra i[st]i bois opib[us] mox ad p[re]sideratoe p[ro]p[ter]e isfir-
mitatis descendat et ieu[n]at q[uod] sit: et iuuenit poti[us]
vñ decūl[us] q[uod] vñ laudet. Un[us] Boe. iii. d. 250. p.
vi. Qui falso p[re]dicant. suis ip[s]i necesse e[st] laudib[us]
bus ut erubescant. H[ab]o eni[m] serpm cernens et q[uod] ad
p[ri]ncipiū se inuenit. cinerē et puluerē se inuenit.
in p[er]eo p[re]cepit et natu[r]a spicit. miserijs vite h[ab]et
certe expositū se intuic[ion]e. et cibis vniū in futuro
z[ep]t[er]al[is]. peuldubio non vñ glie[re]. r[ec]iper sed vñ
erubescat. dicēte Sapiē Eccl. x. Quid subipsis
fra et cinis. vt de Bern. i medita. Et sup[er] Lan.
Tibi vñ glia putride pulsus. Un[us] legit i[st]a
pa. Joānis elynarij. q[uod] mos era et antiquo apud
grecos. q[uod] statim cu[m] ipato[rum] electo et coronato fu-
it. venerari ad eum edificatores monumēto[rum]: di-
cētes. De q[ui]li marmore vellet habere sepulchru[m].
ne sciz q[uod] ipato[rum] maiestatē cogitado se eē mor-
tale labere i[st]i vanā glia[rum]. sic romani ērū eū alicui
trūphū dabanc. m[ar]triu[m] eū honorabat. q[uod] tuor
niu[n]t eq[ue]tate i[st]i curru cu[m] ducebāt. purpura iudeu-
bāt: palma aurea coronabāt. et scipio cu[m] aq[ua] i[st]i
manu dabat p[er] excellētā glie. Et i[st]i rata glia a
carnifice circa se posito p[re]tigebat et viuebat
ne ad tātu vestigii euect[us] oblinisceret medio
critacis sue et sup[er] cecos eleuaret v[er]to vane glie.
v[er]o p[er] Isto. xvij. Eccl. iij. S[an]cti d[omi]ni q[uod] i[st]e p[re]secatio[n]e
pape stupra corā eo accendit et cōburiit et sibi d[omi]ni
sic trāste glia mundi. ne sciz ex dignitate papali
obliniscat sui. L[et]isiderādo i[st]e h[ab]o scipio[rum] reme-
diu[m] vana gliam. Un[us] b[ea]tū d[omi]ni. i. Mach. ii. Bloz-
ria boim stere et vermis hodie extollit et cras si-
erit et c. ¶ Quinetū remediū e[st] p[re]sidatio inferna-
liu[m] tormentor[um]. b[ea]tū signat p[re]cipita q[uod] pauli manu
adhesit et q[uod] nā in igne excusit. et sic fabi[n]o nocu-
it. Bel. xxvij. b[ea]tū sp[irit]ualiter fit. q[uod] ex p[re]siderari
one pene q[uod] vana gloria puni[er]et ab homine fatior
humane laudis obiect[us] et p[er]currit. Ad hanc p[re]si-
derationē mone[re] quēlibet Bern. in meditatio[n]e
l[et]ib[us]: dicens. Dic inq[ue] vbi s[an]cti amatores mudi:
qui ante pauca tempora nobiscū fuerū[n]t mudi
ex eis remansit nisi cineres et vermis. attende
quid sunt et quid fuerū[n]t homines fuerū[n]t et tu.
comederunt et biberunt et riserunt. duxerunt in
bonis dies suos et in puncto ad inferna descen-
derunt. hic caro vermis: et illig[ua]nia ignis de-

putat. donec cursus infelici collegio societati
p[er]petuis involuant[ur] incendijs. q[uod] fuerunt loci
vicio[rum]: sicut erunt in penis: quid p[er]fuit manus
gloria: brevis leticia. p[re]sidera post tantā volu[n]-
tate cam graue miseria[m]. p[re]sidera q[uod] de illa ex-
ultatio[n]e inciderunt in magna tormenta et ruinā.
Hec ibi. Hoc p[re]siderans vanam gloriā deuicta
bis. Ideo de vane gloriantib[us] dicit[ur] Osee. viij.
Gloria eoz in ignominia cōmunicabo. Et q[uod] p[er]tinet
q[uod] valde utilis est frequēt[us] p[re]sideratio siue me-
diratio infernal[is] tormentor[um]: nō solum p[er]tra va-
nam gloriā. sed p[er]tra oīa p[er]tra. Un[us] narrat bea-
tus Athanasius de sc̄o Antonio. q[uod] cu[m] diabol[us]
cum tentaret de aliquo peccato ipse incēdij erer-
ni penas peccato debitas rememorās eidē op[er]a
ponebat. Et si diabol[us] tandem in specie parvuli
ethiopis nigerrimi apparet ei. et ad pedes ei[us] p[er]
volvit[ur] se vicit[us] ab eo p[er]fessus est. ideo scriptū ē
Eccl. x. et si multis annis vixerit homo. et in
his omnibus letus fuerit. meminisse debet tene-
bro[rum] t[em]p[or]is et die[rum] m[ar]trior[um]: qui cu[m] venerine vani-
tatis arguent[ur] p[er]terita. vbi dicit[ur] Nico. de Ly. Et si
multis annis vixerit homo in p[er]spicace tamē
meminisse debet tenebro[rum] temporis. i. mortis.
q[uod] temp[or]is frequenter in scriptura vocat[ur] nos. et
dierum multorum: id est t[em]p[or]is post mortem q[uod] non
habebit finem. q[uod] dies cum venerine vanitatis
arguent[ur] p[er]terita. i. h[ab]u[er]it vite delitabilia: q[uod] perā
sterit ut vmbra. p[er]ter q[uod] merito dicunt[ur] vana
rit[us]. Q[uod] autem mors dicat nos p[er] ex illo Joā. ix.
Me operari opera eius qui misit me
donec dies est. veniet nos quando nemo operari
p[otest]. ¶ Scrutu[m] remediu[m] est p[re]emplario ethi-
opis p[er]mutor[um]. Nam ut dicit[ur] Grego. q[uod] tunc vile
scunt temporalia quādā p[re]siderant[ur] eterna. Et
maxime viles sunt vana gloria dum inspicit[ur] v[er]o
ra. Omnis eni[m] mudi glia est q[uod] absinthiū regi
spectu celestis glorie et q[uod] est dulcior super mel et
sauvum. ut vult Bern. in li. medita. Et i[st]i florib[us]
li. v. c. xlviij. Que gnos rāgit vesania v[er]ctoris
scire absinthiū: huius mudi seq[ue]ntia naufragiū: vñ
re labens pari infotunū: ipij et tyranidio feri
rednius: et nō magis volare ad sc̄o[rum] velocitate
ad angelorum societatis: ad solennitatem supne ley-
tice: et ad iocunditatē p[re]emplari v[er]e. ut pos-
simus intrare in portu[n]as dominii: et videre
supabundantes diuinitas illas bonitatis eius.
ibi vacabimus et videbimus q[uod] dulcis est d[omi]n[u]s:
et q[uod] magna multitudo dulcedinis eius. vide-
bimus glorie decorum: sanctorum splendorē:
et regie p[er]fectatis honorem. Ibi enim est plen-
tudo iocunditatis dicēte ps. Erubent san-
cti in gloria: letabuntur i[st]i cubilibus suis. Ibi
est gratitudo societatis: quia gloria hec est oī
in minib[us] sanctis eius. Ibi sanctitas summa: q[uod] a
i[st]i David. Sicut ab eo apparuerit gloria
eua. Ibi nullū fastidū sed summū desiderium
Et quid breviter dicā: ibi est dulcedo oīs sua
victoris. Esa. lxxij. Delicijs affluetis et oīmoda

De remediiis vaneglorie

glia ei. Tāra igit glia recte considerata desipe
fac oia q sūt d glia vana. Filii igit hoīm: ut qd
diligitis vanitatem qd mendacium: festinare
illuc ubi semper viuatis et nunq moriamini.
ubi est glia vera cum leticia sempiterna. De
q dī Isa. l. Leticia sempiterna sup capita eorū.

Exemplū

De glia brōz valer exēplū qd hī i Vitaspa.
de eremita bestiāte d illo psal. Mille anni an
oculos tuos tāq dies besterna q pterit.
dū rogas dñm ut b dubiū ab eo auferret: et
sibi onderet quō h ē posset. Accidit ut deam/
bulas i eremo audiret aviculā cantatā. quā ca
pere volēs secut⁹ e vsqz ad horū abbatię. et au
sculcas stetit sub arbore. ccclxv. annis. qb co/
plerit audiret cāponā abbatis suer⁹ volēs stra
re vidit totā abbatis mutatā. et a nlo frater⁹ no
scebat. q cū illis dixisset paruā morā fecisse sub
arbore: et miraret⁹ d obitu frater⁹ et tāra muerat⁹
one inuentū ā allar⁹ chronic⁹ q a rpe exēst⁹ sui
tot anni fluxerū: cū tñ ipē vir ad horā se credi
dit absentē fuisse. Et sic pbauit & sculpi Mille
anni tē. **S**eptimū remedii ē detestatio et
abominatio coz q vanā gliam qrit⁹. **M**agna
em̄ vilitas vanē glie apparet et detestatio i h
venalis est ab adulatorib⁹. **U**n Mat. xxv. Ite
ad vēdētes et emite vob⁹. Uleditores olei s̄t adu/
latores. Qui em̄ vanis laudib⁹ alijs nitorem
glie offerunt: q̄t oleū vēdūt. ait Hc. sup euāg.
Dē h i pcedēti ser. **A**paret etiā detestatio n
solū ex abominatiō vendētiū: vēperat⁹ ex de/
struciōe psonaz apud q̄s morat⁹ vanā glia et
ea emētiū. q̄t elēs int⁹ s̄t vani: oī vētē vacui
q̄ laudē ab extra qrit⁹. **U**n Bern. sup Qui ha
bitat. v. prie glie cupidi nlla rōne qescere
pnt. q̄t cū in scipis vñ gliai pnt nibil penitus
inueniūt ad exteriorē laudē recurrūt. Qui em̄
ve dī Hc. vbi ḡ. glia intrā psciam n hīt: bac
ab ore. primoz qrit⁹. Itē apparet vilitas cen/
dorior. i. vaneglantū: in eo q̄ tal⁹ ē bū m̄
moz. i. bistrionū: et i coz. pte: q̄t elē facia va
noz magnificat s̄t eis placet et vilificant. et sic
de coz esse cōprobat. **U**n. j. ad Lox. lliij. Qui
me iudicat de⁹ ē. **N**imi ei et bistriones cū va
nis hoībo ludūt: s̄t cōporiste cū lapill faciunt.
Un Salomō Prover. xxvj. Qui metit lapidē
in acerūt mercurū: s̄t q̄ tribuit insipiti bono/
rē. Sic em̄ compoto vñ lapill aliquā signat
centū libras: aliquā obolū fm intētionē cōportā
tū. Ita vani aliquā se magni: aliquā parui: sicut
placet linguis adulatūt. **U**n Ber. i. pmōc d sā/
eo Joāne bap. Qui pscias suas i alienis labijs
ponūt: mō magni: mō parui: mō nli. s̄t fm q̄
adulatūt linguis v̄l vitupare plauerit v̄l lau
dare. **O**ctauū remedii ē d fraudatio et sub
tractio deo debitor⁹. Qui em̄ gliam p̄kā d su/
is opib⁹ qrit⁹: gliam deo debitor⁹ subterabit qd d
saciēdū dicit. **U**n Ber. sup L. an. Quicqd fan
ris capras qd ad dñi nō reculer⁹. ip̄i furar⁹. Et
q̄ deo gliam suā subterabit. crīmis lese mālestia
sior⁹ erit. **U**n Lassian. d istiū monach. li. xi.

6 considerare h̄ vanā gliam pscit⁹: dī. Tali inq̄
remedio vanā gliam evadere possim⁹ sic co/
gitates: q̄t d̄ dissipat ossa coz q̄ hoībo placēt:
nil ianis glie capiēde grā faciam⁹. Considerantes
nos reos magni crīmis: si op⁹ qd dei obrentu
agere debeam⁹: hoīz grā exerceam⁹: hoīes dō
aut gliaz mudi glie dei pponētes. Infidel' iḡt
valde ē q̄t n̄ p̄t̄ de pre sua quā dñs sibi dedic
etia p̄t̄ dñi auferre sacagit. **G**z ecōtra vt dicte
Bcf. sup L. an. Fidel' famul⁹ es si d mīta glia
dñi cui tñ n̄ excute de re tñ transētē p̄t̄ n̄bīl
manib⁹ tuis adberere p̄t̄igat. Et ecōtra ifidel'
ē famul⁹ q̄ gliaz dñi sui sibi v̄surpat. Item de
fraudatio d̄ debitor⁹ etiā i h̄ apparet: q̄t deum
cui lūmū honorē h̄ exhibere d̄z spēnit: et alii
loco sui dñi p̄t̄sticuit: siue p̄t̄o p̄t̄sticuit. et sic ido
latrīa cōmitit. Amator iḡt vanē glie p̄cepto
deo & creaturā deificat: et se p̄ncipiū illi⁹ fac qd
de⁹ dat: dū d̄ suis opib⁹ gliaz: et q̄si a se habue*r*
rit eleua⁹. p̄pūm etiā lūmū finē fac/dū ut videa
tur ab hoībo cūtra q̄ agit fac. et sic ē idolatria:
cū p̄t̄sticuit etiā alpba et o p̄ncipiū et finē. **I**llō
Jō. v. Quō p̄cessit vos credere i dñi q̄ gliani
ab inuicē cupit: et gliaz q̄ a solo deo ē nō qrit⁹.
Nonū z vltimū remedii ē applicatio ope/
rū deo regi supnōz. vt cum alicui offert laus z
glia q̄ ipē eq̄ sibi n̄ attribuunt: s̄t regi seclōp ap/
plicet et tribuat. exēplo David dicit. Nō nob
dñe nō nob: s̄t noi tuo da gliam. **U**n Bcf. sup
L. an. Secur⁹ glorior si recte p̄scia de glia z dī/
toris n̄bīl mibi v̄surpo. Hec glia nō ē dñm:
sed in dño. q̄nō pbisf s̄t suadet: dicēte aplō.
Qui glia i dño glie. h̄. ad L. oz. x. Et inde ē q̄
hō opus illō qd h̄ vanā gliaz annexā: pp̄t dñ
d̄z dimittere: et illō ē amissum cogitat. et de co/
pot⁹ introlsus dolere q̄ gliai. qd figuratū ē
Bcn. xxix. in Josepb. q pallū dimisit cui dñia
sua adhesit. Ex oī p̄missis babem⁹ q̄ hō sūn
mo studio fugere d̄z vanā gliam. Nā. pp̄t solaz
vanā gliam ztingit hoīem mortali peccare et
eternal r̄dānari. **E**xēplū illō babem⁹ de qdā dī
uite z porēte q̄ mītas fēt̄ elynas. de q̄ refert Le
sari⁹ dices. Quidā dicitissim⁹ dñfūt̄ v̄xoi sue
apparuit. Et ab ea d̄ statu suo req̄st̄: r̄ndit q̄
damna⁹ esse. Lui v̄xoi. Quid ē qd dicit⁹. Nō
pfuerūt̄ tibi clyne magne et hospitalares q̄s
fecisti: R̄ndit ille. Nibīl mibi pfuerūt̄ ad v̄tā
eternā: q̄nō ex charitate fidei s̄t ex vanā glia
eas feci. **L**um hoī d̄ alijs interrogasset: respōdit:
Nō possim ampli⁹ hī morari. Ecce ducor: dia
bol⁹ foris stat et expectat me. si oīa folia arbor⁹
verterentur in linguas tormenta mea explicau
re non possent. Post becuvocatus et impuls
sus etiam in eius abscessu totum castrum con
cūtēt. **H**ec ergo remedia accendamus et
omni studio vanam gloriam declinemus: ne
hic mercede operum recepta futuram merces
dem omnium honorum referam perdamus
Qd nobis concedere dignetur Jesus christus
qui est gloriosus in secula seculorum. Amen.

3

R

A
Sep̄t
filii e va
neglie.

B
Jacan
tia qd est